
NOTA DE PREMSA

La societat civil planteja un gran pacte per l'habitatge al II Congrés celebrat avui a Palma

Palma, 20 de juny de 2025 — El II Congrés de la Societat Civil sobre Habitatge, organitzat pel Fòrum de la Societat Civil i celebrat avui a l'Estudi General Lul·lià, ha conclòs amb una ferma crida a l'acció col·lectiva i institucional per abordar l'emergència habitacional a les Illes Balears. La jornada ha servit per culminar un procés de mesos de treball col·laboratiu entorn d'un document que recull propostes concretes i estratègiques per garantir el dret a l'habitatge.

Després del matí, on ha tingut lloc la inauguració, a càrrec del president del Fòrum, Josep Benedicto; el conseller d'Habitatge, José Maria Mateo i la presidenta del Congrés dels Diputats, Francina Armengol, una conferència a càrrec de l'expert en dret a l'habitatge Javier Burón i una taula rodona amb representants de diferents sectors (la direcció general d'Habitatge,

Des de les 12 del migdia i durant tota l'horabaixa el Congrés ha girat entorn de quatre grups de treball temàtics: disponibilitat de sòl i habitatge, emergència social i des-mercantilització, governança, fiscalitat i model de ciutat, i mesures facilitadores per a la promoció i tramitació d'habitatge assequible. Aquest treball coral ha donat lloc a un conjunt de propostes que seran traslladades a les administracions públiques i que volen servir de base per a la incidència política des de la societat civil.

"L'habitatge s'ha convertit en el gran tema transversal que afecta tots els àmbits de la vida a les nostres illes", ha afirmat Josep Benedicto, president del Fòrum, en l'acte de cloenda.

Principals conclusions

1. Disponibilitat de sòl i habitatge

S'ha posat l'accent en la necessitat de polítiques estructurals davant un problema que va més enllà de la vulnerabilitat social i que té arrels demogràfiques i de model territorial. S'ha proposat un Pla Director Sectorial d'Habitatge amb participació de la societat civil i s'ha fixat com a meta la creació de 40.000 habitatges públics fins a 2040.

També s'ha aprovat la limitació total de la construcció d'habitatges unifamiliars en sòl rústic i la supressió de la figura de l'Habitatge de Protecció Limitada (HPL), per no respondre a la diversitat real de necessitats.

2. Emergència social i des-mercantilització

L'habitatge és el principal factor d'exclusió social. Es reclama un compromís institucional per aturar desnonaments sense alternativa habitacional, i es demana desburocratitzar l'accés a l'habitatge.

Quant a la des-mercantilització, s'aposta per l'aplicació de la llei estatal de control de lloguers i per la promoció d'habitatge sense ànim de lucre, mitjançant fórmules com la cessió d'ús i cooperatives.

3. Governança, fiscalitat i models de ciutat

S'ha destacat la importància d'evitar l'especulació i d'activar mecanismes per a posar habitatges buits al mercat o en mans de l'administració. Els joves han estat protagonistes, reclamant polítiques que facin possible la seva emancipació. També s'ha subratllat la necessitat de pedagogia social i de responsabilitat compartida entre administració, ciutadania i teixit econòmic.

4. Mesures facilitadores per a la promoció i tramitació d'habitatge assequible

S'ha proposat facilitar la tramitació de llicències per a promocions d'habitatge protegit, no afavorir la construcció en sòl rústic i crear òrgans supramunicipals de gestió del sòl urbà, com un Banc de sòl públic, que permetin posar terrenys vacants al mercat a preus raonables.

Un document per a la incidència col·lectiva

La sessió celebrada avui tanca un procés de mesos de debat en torn a un document que s'editarà amb totes les aportacions aprovades i es donarà a conèixer en els propers dies. També es traslladarà a les administracions responsables, i servirà de base per defensar les transformacions necessàries perquè l'accés a l'habitatge deixi de ser un privilegi, i en connexió amb el necessari canvi de model econòmic.

Benedicto ha afirmat que "la nostra comunitat necessita un gran pacte social per abordar de forma decidida el repte de l'habitatge, i des del Fòrum farem servir el document aprovat avui com a base per tal de facilitar aquest gran pacte, que ha de partir de les necessitats reals que tenen els residents a les Illes Balears".